

Leverbiopsie

Deze folder geeft u informatie over een leverbiopsie. Het is goed u te realiseren dat de situatie voor u persoonlijk anders kan zijn dan omschreven.

Een leverbiopsie (ook wel leverpunctie genaamd) is het uit de lever nemen van een klein stukje leverweefsel. Daarbij wordt gebruik gemaakt van een speciale naald. Het weefsel wordt daarna verder onderzocht in het laboratorium. Het onderzoek kan zowel klinisch als poliklinisch plaatsvinden. Poliklinisch betekent dat u niet in het ziekenhuis wordt opgenomen, maar uitsluitend op de dagbehandeling komt en na de ingreep weer naar huis mag.

Vorbereiding thuis

Op de dag van het onderzoek moet u nuchter zijn, dit wil zeggen dat u vanaf twee uur tot het onderzoek niet mag eten of drinken.

Gebruikt u bloedverdunnende medicijnen zoals fenprocoumon (Marcoumar®) of acenocoumarol (Sintrom®), apixaban (Eliquis®), rivaroxaban (Xarelto®), edoxaban (Lixiana®) of dabigatran (Pradaxa®)? Dan zullen deze in overleg met uw behandelend arts enkele dagen voor het onderzoek tijdelijk gestopt worden.

In het geval van fenprocoumon (Marcoumar®) of acenocoumarol (Sintrom®) wordt er binnen 24 uur voor de biopsie een bloedcontrole gedaan (INR) om na te gaan of de antistolling voldoende is uitgewerkt. Uw arts zal ook, al dan niet in overleg met de trombosedienst, afspraken met u maken over het hervatten van deze medicatie.

Een aantal geneesmiddelen kan de bloedstolling verminderen door beïnvloeding van de functie van de bloedplaatjes. Gebruikt u geneesmiddelen als clopidogrel (Plavix®), dypiridamol (Persantin®) en ticagrelor (Brilique®), dan zal uw arts deze middelen tijdelijk vanaf vijf dagen voor het onderzoek staken.

Acetylsalicylzuur (Aspirine®) en carbasalaatcalcium (Ascal®) kunnen wel veilig worden door gebruikt en hoeven niet te worden gestaakt. Gebruikt u insuline, overleg dan met uw arts over de dosering op de dag van het onderzoek. Andere medicijnen kunt u gewoon gebruiken.

Als het onderzoek poliklinisch plaatsvindt, dan raden wij u sterk aan dat u na de ingreep door iemand opgehaald wordt.

Vorbereiding voor het onderzoek

Trek voor het onderzoek kleding aan waarin u zich goed kunt bewegen en die u makkelijk aan en uit kunt trekken. Laat sieraden en waardevolle andere spullen thuis. Voor het onderzoek krijgt u een infuusnaaldje in uw arm zodat zo nodig direct een geneesmiddel, bijvoorbeeld een pijnstiller na de biopsie, kan worden toegediend. Ook worden bloeddruk en polsslag gemeten en wordt er een clipje op een vinger bevestigd om het zuurstofgehalte in het bloed te meten. De radioloog zal daarna met behulp van echo-onderzoek rechts in uw zij tussen de ribben de plaats van de biopsie bepalen.

Het nemen van de biopsie

Voordat het onderzoek begint, legt de medewerker u uit wat er gaat gebeuren. Uiteraard kunt u altijd vragen stellen als u iets niet begrijpt. Het onderzoek wordt uitgevoerd door de radioloog. In de onderzoeksruimte wordt u gevraagd op de onderzoekstafel te gaan liggen. Tijdens het onderzoek is het van belang dat u goed stil ligt en ademhalingsinstructies goed opvolgt. De radioloog bepaalt met echografie de plaats waar geprikt wordt. Vervolgens wordt de huid gedesinfecteerd. De plaats van de biopsie wordt verdoofd. Daarna wordt een huidsnede van ongeveer drie mm gemaakt waar de biopsienaald wordt ingebracht. U wordt verzocht dan even niet te ademen nadat u geheel uitgedemd heeft. In een enkele seconde wordt dan de naald in de lever gebracht en de biopsie genomen. Dit veroorzaakt meestal geen of nauwelijks pijn. Het is gebruikelijk dat er tweemaal een biopsie wordt genomen. Het huidwondje wordt afgeplakt met een pleister. Soms is het nodig losse levercellen weg te nemen voor onderzoek (dunne naald biopsie); dit gebeurt dan met behulp van een andere, zeer dunne naald. Ook dit veroorzaakt meestal geen of nauwelijks pijn. Inclusief de

voorbereiding zal het onderzoek ongeveer 30 minuten duren. Het nemen van de biopsie, de eigenlijke ingreep, duurt slechts enkele seconden.

Na het onderzoek

Na het onderzoek dient u twee uur in bed te blijven. Regelmatig wordt u bloeddruk, temperatuur, hartslag en saturatiegehalte gecontroleerd. Tevens wordt u gevraagd of u pijn heeft en of er sprake is van ander ongemak. Een tot twee uur na het onderzoek mag u weer iets drinken. In overleg met de behandelend arts wordt bepaald wanneer u naar huis mag en/of uit bed mag.

Pijn na het onderzoek

Na de biopsie kan er soms pijn ontstaan in de buik, de (rechter) schouder of tussen de ribben bij de punctieplaats. Hiervoor kunt u zo nodig een pijnstillend middel krijgen. Enige pijn is niet ongewoon doch verdwijnt meestal binnen één tot twee dagen. Bent u thuis en heeft u nog pijn, dan adviseren wij u een pijnstiller te nemen. U kunt bijvoorbeeld paracetamol nemen met maximale dosering van vier keer per dag twee tabletten van 500 mg. Bij ernstige of blijvende (pijn)klachten dient u contact op te nemen met uw behandelend arts of de dagbehandeling.

Complicaties van het onderzoek

Complicaties na een leverbiopsie zijn zeldzaam, echter als een complicatie zich voordoet kan een operatie of andere ingreep noodzakelijk zijn. Wanneer dit aan de orde is en u poliklinisch het onderzoek krijgt, kan het nodig zijn dat u na de biopsie langer dan twee uur in het ziekenhuis blijft.

Mogelijke complicaties na een leverbiopsie zijn;

- Bloeding in de lever of uit de lever in de buikholte.
- Bloeding in de galwegen.
- Lekkage van gal uit de lever of galblaas.
- Luchtvorming tussen de longbladen doordat door het middenrif een verbinding is ontstaan met de ruimte rond de rechterlong (i.e. klaplong).
- Het aanprikken van andere organen zoals long of nier.
- Koorts, doordat een infectie is opgetreden van de punctieplaats, de lever of galwegen.

Uitslag

De uitslag van het onderzoek zal na ongeveer zeven werkdagen bekend zijn en zal uw behandelend arts met u bespreken.

Contact opnemen na het onderzoek

Neemt u contact met ons op indien u last krijgt van:

- Aanhoudende pijn
- Benauwdheid
- Langdurig nabloeden van de prikplaats
- Andere onverklaarbare klachten

Mochten bovenstaande klachten optreden, dan kunt u 24 uur per dag en zeven dagen per week contact met ons opnemen via telefoonnummer (088)-125 45 00. U krijgt dan de afdeling Interne Geneeskunde en Maag, -Darm, -Leverziekten (MDL) aan de lijn. Dit kan een verpleegkundige of een secretaresse zijn. Hij of zij zal uw klachten met de dienstdoende MDL-arts bespreken en kan dan met u zo nodig verdere afspraken maken en u verder adviseren.

Vragen en/of verhindering

Indien u verhinderd bent of de afspraak wilt verzetten, dan wordt u vriendelijk verzocht dit minimaal 24 uur van tevoren door te geven via de polikliniek Interne Geneeskunde/MDL. Een andere patiënt kan dan uw plaats innemen. U kunt hiervoor contact opnemen met ons via dit telefoonnummer: (088)-125 00 00.

Mocht u na het lezen van deze patiëntenfolder nog vragen hebben, neem dan gerust contact op met de polikliniek Interne Geneeskunde en MDL. Dit kan op werkdagen (tussen 08.00 uur en 17.00 uur) via dit telefoonnummer: (088)-125 44 95.

